Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europska avenija 7
Osijek

Poslovni broj: P-648/2025-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku po sutkinji Ljiljani Jakša, u pravnoj stvari tužiteljice Zdenke Vernački, OIB: 03210345339, iz Osijeka, Vukovarska cesta 91, zastupane po odvjetnicima u Zajedničkom odvjetničkom uredu Radojica Vučković i Marko Cerovac u Osijeku, protiv tužene Addiko bank d.d., OIB: 14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6, zastupane po punomoćniku Hrvoju Matiću, odvjetniku u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene 10. studenoga 2026. u prisutnosti tužiteljice i punomoćnika tužiteljice Marka Cerovca, po objavi 16. studenoga 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna odredba:
- iz članka 5. Ugovora o brzom kreditu po tekućem računu od 27. listopada 2005. do 27. listopada 2006. br. 3221274383-271005 sklopljenog 27. listopada 2005. između tužiteljice i prednika tužene, koja glasi:
„Korisnik brzog kredita obavezuje se prije isplate iznosa iz članka 1. ovog Ugovora nadoknaditi Banci naknadu u iznosu od 300,00 kn, 3,00% (posto) od odobrenog brzog kredita.“

II. Nalaže se tuženoj Addiko bank d.d., OIB: 14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6, isplatiti tužiteljici Zdenki Vernački, OIB: 03210345339, iz Osijeka, Vukovarska cesta 91, iznos od 39,82 EUR (slovima: trideset devet eura osamdeset dva centa) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 27. listopada 2005. do 31. prosinca 2007. po stopi od 15% godišnje, od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi zatezne kamate koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka

primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

III. Nalaže se tuženoj Addiko bank d.d., OIB: 14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6, naknaditi tužiteljici Zdenki Vernački, OIB: 03210345339, iz Osijeka, Vukovarska cesta 91, prouzročeni parnični trošak u iznosu 275,30 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 16. studenoga 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi od 7. svibnja 2025. navodi da je 27. listopada 2005. s pravnim prednikom tužene – Slavonska banka d.d., zaključila u Podružnici tužene u Osijeku Ugovor o brzom kreditu po tekućem računu od 27. listopada 2005. do 27. listopada 2006. br. 3221274383-271005, a prema kojem je tužena kao kreditor tužiteljici kao korisniku kredita odobrila i stavila na raspolaganje kredit u iznosu od 10.000,00 kn. Kredit je u cijelosti otplaćen. Predmetnim tipskim Ugovorom u članku 5. ugovorena je naknada za obradu zahtjeva kredita u iznosu od 300,00 kn, 3,00% od odobrenog iznosa kredita. Tužena je prilikom isplate kredita 27. listopada 2005. naplatila tužiteljici naknadu za obradu zahtjeva u iznos od 300,00 kn, a koja protuvrijednost sukladno fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj iznosi 39,82 EUR-a. O ugovornoj odredbi za tzv. „ulaznu naknadu„ nije se pojedinačno pregovaralo, već je ista kao takva unaprijed formulirana i od strane tužene (banke) implementirana u tipskom ugovoru na koji tužiteljica kao potrošač nije imala utjecaja. Tužiteljici nije razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade i usluga na ime kojih se ista naplaćuje. Navedena odredba nije bila ugovorena u dobroj vjeri već je ugovorena suprotno načelu savjesnosti i poštenja te je prouzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice kao potrošača pa je zbog navedenog ista nepoštena i ništetna te ne proizvodi pravni učinak. Obzirom je tužena temeljem takve nepoštene odredbe o „ulaznoj naknadi“ u predmetnom ugovoru istu naplatila i time stekla nepripadajuću imovinsku korist, tužena je kao nepošten stjecatelj, sukladno odredbi članka 1115. ZOO-a, naplaćenu naknadu dužna vratiti zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama. Slijedom navedenog tužiteljica predlaže da sud donese presudu:
"I. Utvrđuje se da je ništetna odredba:
- iz članka 5. Ugovora o brzom kreditu po tekućem računu od 27. listopada 2005. do 27. listopada 2006. br. 3221274383-271005 sklopljenog 27. listopada 2005. između tužiteljice i tužene, koja glasi:

„Korisnik brzog kredita obavezuje se prije isplate iznosa iz članka 1. ovog Ugovora nadoknaditi Banci naknadu u iznosu od 300,00 kn, 3,00% (posto) od odobrenog brzog kredita.“

II. Nalaže se tuženoj da tužiteljici isplati iznos od 39,82 eura na ime povrata iznosa za naknadu za obradu kredita sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom koja teče od 27. listopada 2005. pa do isplate, sve u roku 15 dana.

III. Nalaže se tuženoj da tužiteljici plati prouzročeni trošak parničnog postupka zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude do isplate, sve u roku 15 dana.”

2. Tužena se u odgovoru na tužbu u cijelosti protivi tužbi i tužbenom zahtjevu. Ne spori da je 27. listopada 2005. s tužiteljicom sklopila Ugovor o kreditu br. 3221274383-271005 (dalje: Ugovor). Prigovara naznačenoj vrijednosti predmeta spora od 1.367,05 EUR kao suviše visoko naznačenoj. Ističe da se glavni (kondemnatorni) zahtjev tužbe odnosi na povrat iznosa od ukupno 39,82 EUR, što predstavlja stvarni imovinski interes tužiteljice. Naime, deklaratorni dio tužbenog zahtjeva služi kao pravna osnova za kondemnatorni zahtjev. Predlaže da sud – na temelju članka 40. stavka 3. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., dalje: „ZPP“) – odredi vrijednost predmeta spora u iznosu ne većem od 39,82 EUR.

Tužena ističe kako test poštenosti sukladno Zakonu o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03., 46/07. i 79/07., dalje: ZZP/03) u ovom predmetu nije potrebno provoditi. Naime, ZZP u članku 85. propisuje obvezu transparentnosti, koja u ovom slučaju nije upitna dok članak 84. isključuje provođenje testa poštenosti za jasne, lako razumljive i lako uočljive (transparentne) odredbe o predmetu ugovora i cijeni. Ovdje je riječ o naknadi koja predstavlja cijenu u smislu članka 84. ZZP-a. Stoga predmetna naknada ispunjava uvjete ugovorne i tržišne transparentnosti. Način na koji je predmetna odredba napisana nesporno daje mogućnost tužiteljici da sagleda sve učinke sklapanja ugovora o kreditu pa tako i činjenicu da će prilikom isplate biti naplaćena naknada za obradu kredita u utuženom iznosu (ugovorna transparentnost). Predmetna odredba je gramatički razumljiva te ispunjava i uvjet predvidljivosti te daje mogućnost tužiteljici da na temelju točnih i razumljivih kriterija utvrdi ekonomske posljedice koje za nju proizlaze iz sporne odredbe. Također, tužena je predmetnu ugovornu odredbu sastavila u skladu sa zahtjevom tržišne transparentnosti koja omogućuje tužiteljici da na tržištu usporedi druge ponude za prodaju iste robe ili iste usluge. Slijedom navedenoga, a budući je predmetna odredba jasna, lako razumljiva i lako uočljiva, te predstavlja cijenu usluge, tada se ne provodi se test nepoštenosti, te je predmetan odredba valjana i zakonita. U Ugovoru je jasno, lako razumljivo i uočljivo navedeno kako se prije isplate kredita jednokratno odbijaju troškovi obrade u iznosu od 3,00% iznosa kredita, stoga sporna odredba članka 5. ne podliježe testu nepoštenosti iz članka 84. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03., dalje: ZZP/03). Predmetna odredba je gramatički razumljiva, ispunjava i uvjet predvidljivosti te daje mogućnost tužiteljici da na temelju točnih i razumljivih kriterija utvrdi ekonomske posljedice koje za nju proizlaze iz sporne odredbe. Tužena je predmetnu ugovornu odredbu sastavila u skladu sa zahtjevom tržišne transparentnosti koja omogućuje tužiteljici da na tržištu usporedi druge ponude za prodaju iste robe ili iste usluge. Način na koji je predmetna odredba napisana daje mogućnost tužiteljici da sagleda sve učinke sklapanja Ugovora pa tako i činjenicu da će prilikom isplate biti

naplaćena naknada za obradu kredita u visini od 3,00% (ugovorna transparentnost). Tužena, kao i svaka druga kreditna institucija, prilikom odobravanja kredita ima troškove koji su određeni kroz paušalnu naknadu. Troškovi obrade, zajedno s ugovorenom kamatom, predstavljaju cijenu predmetnog kredita jer tužena pruža uslugu kreditiranja (za koju je cijena određena ugovornom kamatom) te uslugu obrade tog kredita (za koju je cijena određena naknadom za obradu kredita). Tužena smatra da ima pravo naplatiti usluge koje pruža. Činjenica što obrada kredita ulazi u redovni opis posla zaposlenika banke to pravo ne umanjuje niti spornu odredbu čini ništetnom. Tužena se financira kroz naknade, a zbir svih naknada je izvor iz kojeg se, između ostalog, isplaćuju plaće radnicima čiji je onda opis poslova i obrada kreditnih zahtjeva. Kroz spornu naknadu naplaćuje svoju uslugu, a o primjerenosti cijene se ne može raspravljati u kontekstu poštenosti. Iz sadržaja ugovora i načina na koji su njegove odredbe sistematizirane, nije vidljivo da bi se radilo o sporednoj odredbi, „drugim“ troškovima ili ičemu što bi ukazivalo na supsidijarnost same odredbe i naknade. Naprotiv, troškovi obrade kredita jasno su definirani i tužena smatra da ne bi smjelo biti upitno da se radi o dijelu cijene kredita koji se odnosi na konkretnu uslugu – obradu i odobrenje kreditnog zahtjeva.

Da bi se neka odredba u potrošačkom ugovoru mogla smatrati nepoštenom potrebno je da su kumulativno ispunjeni uvjeti iz članka 81. ZZP i to: da se o istoj nije pojedinačno pregovaralo i da se, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, takvim uređenjem uzrokuje značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nesporno je da se u predmetnom slučaju radi o tipskom ugovoru (što samo po sebi ne dovodi do zaključka kako se u vezi s ugovornim odredbama nije moglo pregovarati). Pregovaračka moć potrošača se ogleda u njegovom pravu da odabere između različitih ugovornih proizvoda tužene, njihove cijene te usporedi ponudu na tržištu kako bi odabrala ekonomski i pravno za nju najprihvatljiviju ponudu. Tužiteljica je prilikom sklapanja Ugovora ovisila jedino o svojoj slobodnoj volji te je mogla sama odlučiti odgovara li joj ta odredba. Riječ je o naknadi koja se naplaćuje odmah prilikom puštanja kredita u tečaj i tužiteljica je bila upoznata s tom odredbom od prvog trenutka pregovora o uvjetima kredita. Tužiteljica je samostalno procjenjujući rizike, odabrala sklopiti Ugovor s tako ugovorenim troškovima obrade očito iz razloga jer je taj model u vrijeme sklapanja Ugovora za nju bio najpovoljniji. Tužiteljica pogrešno ističe kako je ugovaranjem sporne naknade došlo do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana. Takav stav nije utemeljen na zakonu, niti proizlazi iz okolnosti slučaja. Nejasno je zbog čega tužiteljica smatra da bi ugovorena odredba bila nepoštena. Tužiteljica samo paušalno navodi da nije imala bilo kakvog utjecaja na sadržaj iste, stoga se smatra nepoštenom. Tužena ističe kako je o svim relevantnim okolnostima obavijestila tužiteljicu pri sklapanju Ugovora, kao i upozorila na činjenicu da će se troškovi obrade odmah naplatiti. Nije riječ o obvezi koja je nenadano iskrsnula nakon proteka nekoliko godina ispunjavanja Ugovora, nego je riječ o jednokratnoj obvezi koja je ispunjena odmah prilikom puštanja novaca te je tužiteljica već u tom trenutku bila svjesna te obveze. ZZP propisuje značajnu neravnotežu kao pretpostavku nepoštenosti. Ugovorom je odobren i isplaćen iznos od 10.000,00 kn, a sporna naknada je naplaćena u iznosu od 3,00%. Iz navedenog je razvidno kako predmetna naknada ni po čemu ne uzrokuje značajnu neravnotežu. Tužena ističe kako su navodi tužiteljice da ugovorna odredba ne sadrži jasne informacije o načinu određivanja predmetne naknade odnosno ne sadrži strukturu troškova, tj. od čega se isti sastoje, te da je stoga takva odredba nepoštena te u konačnici i ništetna neosnovani. Naime, takva obveza za kreditne institucije nije postojala u vrijeme

sklapanja Ugovora, a ne postoji niti danas. I Sud Europske unije je u svojoj praksi zauzeo stav da u ugovorima o kreditu nije potrebno navesti što čini trošak obrade kredita - u predmetu C-565/21, Ciaxabank SA protiv X (ECLI:EU:C:2023:212). U konačnici je Sud presudio kako ugovorna odredba, čiji je cilj naknada za usluge povezane s ispitivanjem, sastavljanjem i pojedinačnom obradom zahtjeva za kredit, može, ovisno o okolnostima slučaja, ne uzrokovati, na štetu potrošača, znatnu neravnotežu u pravima i obvezama, pod uvjetom da postojanje takve neravnoteže bude predmet učinkovitog nadzora nadležnog suda, u skladu s kriterijima koji proizlaze iz sudske prakse Suda. Na istom tragu je i presuda u predmetu C-621/17, Kiss protiv CIB Bank (ECLI:EU:C:2019:820) gdje je Sud Europske unije presudio sljedeće:
1. Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.
2. Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.
Slijedom navedenog, Sud EU je presudio da ugovorna odredba u ugovoru o kreditu u kojoj se utvrđuje iznos sporne naknade, metoda izračuna naknade i trenutak kada je istu potrebno platiti, ali koja i ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za tu naknadu – ne uzrokuje na štetu potrošača u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama strana proizišlima iz ugovora (točka II. izreke, C-621/17). Obzirom na navode tužiteljice kako u trenutku sklapanja ugovora korisnik kredita nije bila na jasan i nedvojben način upoznata sa strukturom navedenih troškova, odnosno od čega se isti sastoje, a da prema praksi Suda EU takve okolnosti ne znače ujedno da bi sporna odredba bila nepoštena, očito je kako je takav zahtjev tužiteljice neosnovan. Slijedom iznesenoga, nesporno je da ne postoji niti jedan opravdani razlog na temelju kojeg bi odredba članka 5. Ugovora bila ništetna, niti tužiteljica ima pravo na isplatu predmetnog iznosa.

Tužena prigovara i postavljenom zahtjevu za plaćanjem zatezne kamate od dana plaćanja predmetne naknade pa do isplate. Sukladno članku 1115. ZOO-a zatezne kamate vraćaju se od dana stjecanja samo ako je stjecatelj nepošten, a inače od dana podnošenja zahtjeva, u ovom slučaju tužbe. Sudska praksa nepoštenje (nesavjesnost) stjecatelja veže uz to je li neosnovano osiromašeni zahtijevao vraćanje stečenog bez osnove prije podnošenja tužbe. Obzirom u ovom postupku tužiteljica nije dokazala da je prije podnošenja tužbe zahtijevala vraćanje stečenog bez osnove, nije dokazala ni da je tužena prije podnošenja tužbe postala nesavjestan stjecatelj, odnosno da nije postupala u dobroj vjeri prilikom sklapanja Ugovora. Ukazuje i na stav građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojim je zauzeto shvaćanje da ugovorne strane iz ništavog ugovora o zajmu u smislu odredbe članka 214. Zakona o obveznim odnosima treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva.

Ističe prigovor zastare. U odnosu na zahtjev za povratom sporne naknade za obradu kredita, ističe kako se kod ništetnosti primjenjuju pravila o stjecanju bez osnove pa je zastarni rok pet godina od dana plaćanja. Tužiteljičino eventualno pozivanje na zaključak Građanskog odjela Vrhovnog suda RH donesen na sjednici održanoj 30. siječnja 2020., prema kojemu zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva za vraćanjem primljenog na temelju ništetne ugovorne odredbe počinje teći od dana pravomoćnosti odluke kojom je ta ništetnost utvrđena, bilo bi bespredmetno. Ukazuje na odluku Europskog suda C-561/21 u kojoj se, u bitnome, ističe: nacionalni poredak osigurava zaštitu potrošača uspostavljenu pravom EU, poštujući načelo ekvivalentnosti (implementirana rješenja nisu nepovoljnija od sličnih situacija u nacionalnim pravima) te načela djelotvornosti (implementirana rješenja ne onemogućuju ili ne otežavaju korištenje prava potrošača iz prava EU); načelo djelotvornosti treba uzeti u obzir opća načela na kojima se temelji nacionalni pravosudni sustav, uključujući načelo pravne sigurnosti i dobrog odvijanja postupka; isticanje prigovora zastare u odnosu na restitucijske zahtjeve nije samo po sebi protivno načelu djelotvornosti jer ne onemogućuju niti pretjerano ne otežava ostvarenje prava dodijeljenih pravom EU; ne protivi se pravu EU da pružatelj usluga ima pravo dokazivati da je potrošač znao ili razumno mogao znati za postojanje okolnosti koje za posljedicu imaju ništetnost ugovorne i prije donošenja presude kojom se utvrđuje ništetnost. Citirana shvaćanja Europskog suda ukazuju na to da nije moguće zanemariti institut zastare u situaciji kada je od sklapanja ugovora o kreditu i odredbi koja je predmet ovog spora prošlo više od 19 godina. Razdoblje od gotovo 19 godina znatno premašuje neki razuman period u kojemu je potrošač odnosno tužiteljica mogla steći svijest tj. saznanje o ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu odnosno odredbi o ulaznoj naknadi. To tim više ima li se na umu kako je ulazna naknada plaćena neposredno po sklapanju ugovora o kreditu, a na što je tužiteljica bila upozorena kroz umanjenu isplatu glavnice zbog djelomične kompenzacije za iznos ulazne naknade. Stoga, temeljem načela djelotvornosti na koje se poziva Europski sud, treba uzeti u obzir da objektivan rok od 5 godina od dana kada je izvršeno plaćanje sporne naknade predstavlja razuman period u kojemu je tužiteljica mogla postati svjesna eventualnih ništetnosti te odredbe, a u skladu s općim načelima o institutu zastare, te je isto trebalo primijeniti u ovom postupku odnosno, utvrditi da je nastupila zastara tužiteljičin potraživanja. Stoga je potraživanje tužiteljice u odnosu na isplatu u zastari. Slijedom navedenog, tužena predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužiteljice te ju obveže da naknadi troškove postupka tuženoj.

2.1. U podnesku od 9. studenoga 2026. tužena je iznijela da visinu naplaćene naknade, kao ni datum naplate ne osporava.

3. U dokaznom postupku, a radi utvrđenja činjeničnog stanja, ovaj sud je pročitao Ugovor o brzom kreditu po tekućem računu od 27. listopada 2005. do 27. listopada 2006. br. 3221274383-271005 zaključen 27. listopada 2005. (stranica 5-6 spisa), otplatni plan (stranica 7 spisa), iskaz tužiteljice (stranica 37-38 spisa) i drugu spisu priležeću dokumentaciju.

3.1. Nije provedeno financijsko-knjigovodstveno vještačenje, budući je tužiteljica na ročištu 10. studenoga 2026. odustala od provođenja istog.

4. Predmet spora je zahtjev tužiteljice na utvrđenje ništetnosti odredbe članka 5. Ugovora o brzom kreditu po tekućem računu od 27. listopada 2005. do 27. listopada 2006. br. 3221274383-271005 od 27. listopada 2005., koja glasi: „Korisnik brzog kredita obavezuje se prije isplate iznosa iz članka 1. ovog Ugovora nadoknaditi Banci naknadu u iznosu od 300,00 kn, 3,00% (posto) od odobrenog brzog kredita.", te isplata iznosa od 39,82 eura zajedno sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 27. listopada 2005. pa do isplate na ime ništetne odredbe.

5. U postupku nije sporno:

- da su 27. listopada 2005. tužiteljica kao korisnik kredita i pravni prednik tužene - Slavonska banka d.d. Osijek - kao kreditor sklopili Ugovor o brzom kreditu po tekućem računu od 27. listopada 2005. do 27. listopada 2006. br. 3221274383-271005, kojim je kreditor stavio tužiteljici na raspolaganje iznos od 10.000,00 kn,
- da je ugovoreno da se korisnik brzog kredita obavezuje prije isplate iznosa iz članka 1. ovog Ugovora nadoknaditi Banci naknadu u iznosu od 300,00 kn, 3,00% (posto) od odobrenog brzog kredita (članak 5.),
- da je pravni prednik tužene tužiteljici na ime naknade za obradu kredita 27. listopada 2005. naplatio iznos od 39,82 eura.

6. Sporno je među strankama je li odredba kojom je ugovoreno plaćanje naknade banci u visini 3,00% iznosa kredita, sadržana u članku 5. Ugovora o kreditu, ništetna.

7. Pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima normativno je regulirano prije svega Zakonom o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. – dalje: ZZP), važećim u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu.

7.1. Člankom 59. ZZP propisano je: "Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito (…) odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti (…)."

7.2. Člankom 81. stavkom 1. ZZP propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (stavak 2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (stavak 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (stavak 4.). Drugim riječima, na tuženoj je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarala o naknadi i visini te naknade.

7.3. Člankom 84. ZZP je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive

i lako uočljive. Stoga nadzor nepoštenosti može biti ograničen u skladu s navedenim člankom 84. ZZP samo ako se odredba kojom se od potrošača zahtijeva plaćanje naknade za obradu kredita odnosi na neku od dviju u tom članku navedenih kategorija. Ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "predmet ugovora" trebaju se shvatiti kao one odredbe koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Točan doseg pojmova "predmet ugovora" i "cijena" u smislu članka 84. ZZP ne mogu se odrediti pojmom "ukupni troškovi kredita za potrošača" pa se naknada za obradu i odobrenje kredita ne može smatrati bitnom činidbom ugovora o kreditu samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Uzimajući u obzir prirodu predmetnog ugovora te njegov pravni i činjenični kontekst, imajući na umu da je riječ o obvezi koja se plaća prije korištenja kredita, prema pravnom shvaćanju ovog suda, nije riječ o odredbi koja utvrđuje bitnu činidbu korisnika kredita, niti je riječ o elementu ugovora o kreditu koji definira bit tog ugovornog odnosa.

7.4. Osim toga, tekst članka 84. ZZP treba tumačiti na način da se druga kategorija odredbi, čija se eventualno nepoštena priroda ne može ocijeniti ("cijena"), odnosi samo na primjerenost predviđene cijene ili naknade i usluge ili robe koju treba zauzvrat isporučiti, a razlog za to izuzimanje leži u činjenici da ne postoji nikakva tablica ili pravni kriterij koji bi mogli dati okvir i smjer provjeri te primjerenosti. Ugovorne odredbe o naknadi koju potrošač duguje davatelju kredita ili koje utječu na stvarnu cijenu koju potrošač mora potonjem platiti stoga načelno nisu obuhvaćene tom drugom kategorijom odredbi, osim u pogledu pitanja je li iznos ugovorom utanačene naknade ili cijene u skladu s uslugom koju je tuženi kreditor zauzvrat pružio. Međutim, u ovom se predmetu navodna nepoštenost odredbi o naknadi za obradu kredita ne tiče odnosa između iznosa naknade za obradu kredita te zauzvrat pruženih usluga. Stoga, a imajući na umu sve navedeno, odredba članka 5. Ugovora o kreditu nije izuzeta iz ocjene poštenosti.

7.5. U okviru te ocjene, potrebno je, u skladu s člankom 81. stavkom 1. ZZP, ispitati moguće nepoštovanje načela savjesnosti i poštenja i postojanje eventualne značajne neravnoteže na štetu potrošača.

7.6. Kada je riječ o pitanju je li poštovano načelo savjesnosti i poštenja iz članka 81. stavak 1. ZZP, odlučno je ocijeniti bi li tužena, pod uvjetom da je na pošten i pravedan način poslovala s tužiteljicom, mogla razumno očekivati da bi takva ugovorna odredba bila prihvaćena da se o njoj pojedinačno pregovaralo. Imajući na umu da ugovorna odredba članka 5. ne sadrže nikakvih podataka o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima na koje se ona odnosi, ne može se zaključiti da je tužena mogla razumno očekivati da bi tužiteljica pristala na tu odredbu u pojedinačnim pregovorima.

7.7. Kada je riječ o ispitivanju mogućeg postojanja znatnije neravnoteže, ono se ne može ograničiti na kvantitativno ekonomsko ocjenjivanje koje se temelji na usporedbi ukupnog iznosa transakcije na koju se ugovor odnosi, s jedne strane, i troškova koji na temelju sporne odredbe terete potrošača, s druge strane (3,00%). Naime, značajna neravnoteža može proizlaziti iz same činjenice da dovoljno ozbiljno oštećuje pravni položaj u koji je, na temelju primjenjivih zakonskih odredbi, stavljen potrošač kao

stranka predmetnog ugovora u obliku nametanja dodatne obveze koja nije predviđena dispozitivnim zakonskim pravilima.

7.8. Odredbe članaka 1065. do 1068. Zakona o obveznim odnosima („Službeni list SFRJ“ br. 29/78., 39/85., 46/85., 57/89., „Narodne novine“ br. 53/91., 73/91., 3/94., 111/93., 107/95., 7/96., 91/96., 112/99., 88/01., 35/05. – dalje u tekstu: ZOO/91.) važeće u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu, ne predviđaju plaćanje naknade za obradu i odobrenje kredita. Međutim, iako nije bilo zabranjeno, niti na drugi način ograničeno, ugovaranje odredbe o naknadi za obradu kredita, nepovoljno je utjecalo na pravni položaj tužiteljice kao potrošača u odnosu na onaj položaj koji je bio predviđen u dispozitivnom nacionalnom pravu.

7.9. Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C-26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

8. Tužiteljica je potrošač u smislu odredbe članka 3. ZZP-a kojom je propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Naime, iz Ugovora o kreditu proizlazi da ga je sklopila tužiteljica kao fizička osoba, dok iz iskaza tužiteljice proizlazi da je kredit podigla za pokriće tekućih potreba kućanstva, budući zbog neredovitih primanja nije mogla podmirivati tekuće potrebe, kao i da u trenutku podizanja kredita nije bila vlasnica tvrtke niti obrta. Tužena pak tijekom postupka nije dokazala da je ugovor sklopljen u okviru tužiteljičine poslovne aktivnosti ili poduzetničke djelatnosti. Dakle, tužiteljica je potrošač u smislu citirane odredbe članka 3. ZZP-a, a tužena trgovac te se radi o potrošačkom ugovoru.

9. Obzirom na naprijed iznijeto, valjalo je prije svega utvrditi jesu li stranke pregovarale oko sporne naknade (članak 5. Ugovora o kreditu), odnosno je li tužiteljica imala utjecaj na sadržaj te odredbe Ugovora. Radi utvrđenja tih okolnosti ovaj sud je saslušao tužiteljicu te pročitao Ugovor o brzom kreditu od 27. listopada 2005.

9.1. Tužiteljica je iskazala da je podigla kredit u tadašnjoj Slavonskoj banci čiji je klijent bila, da joj od strane službenika u banci nije pojašnjeno na što se odnose troškovi obrade kredita niti na koji je način određena visina istih. Visinu naknade je odredila banka i na nju nije mogla utjecati, bilo je uzmi ili ostavi. Ugovor o kreditu je pročitala, najbitnije joj je bilo da joj je odobren kredit. U trenutku podizanja kredita radila je kao voditelj proizvodnje time da je po struci tehnolog, pa i nije baš razumjela sve ono što je pročitala, radi se o terminologiji koja joj nije poznata. Prije predmetnog kredita sklopila je više kredita ali nije imala nikakvih problema. Prilikom čitanja ugovora o kreditu primijetila je odredbu o troškovima obrade, kao takva napisana ista joj je bila jasna i temeljem te odredbe mogla je izračunati koliko će iznositi visina te naknade. Nije pitala da li se može visina predmetne naknade smanjiti, smatrala je da je to fiksno, a i nije se moglo pregovarati o odredbama ugovora. Ne sjeća se više na koji način je

naplaćena predmetna naknada. Banka joj nije predočila nikakve interne akte iz kojih bi bilo vidljivo na koji način je banka odredila visinu te naknade.

Na upit punomoćnika odgovorila je da je banka sastavila ugovor o kreditu i njoj je isti kao takav dan na potpis.

9.2. Na temelju iskaza tužiteljice, proizlazi da joj nije ništa pojašnjeno u svezi tzv. ulazne naknade, odnosno na što se odnosi predmetna naknada i na koji način je određena visina, time da nije mogla utjecati na niti jednu odredbu ugovora.

9.3. Iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj je korisnik kredita obvezan platiti banci naknadu u visini od 3,00% od odobrenog kredita.

9.4. Temeljem tako provedenih dokaza ovaj sud zaključuje da tužena, na kojoj je teret dokaza, nije dokazala da su među strankama vođeni bilo kakvi stvarni pregovori u pogledu naknade, već se radilo o uvjetima koje je odredila tužena, a prosječni klijent mogao ih je uzeti ili ostaviti.

9.5. Tužiteljici je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbu ugovora kako bi mogla predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj tužiteljica nije bila u poziciji pregovarati, slijedom čega se radi o znatnoj neravnoteži u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužiteljice, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao u konkretnom slučaju, dužni su međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

9.6. Plaćanje troškova obrade kredita, uz to bez definiranja o kakvim se troškovima uopće radi, u visini od čak 3,00% od iznosa kredita, prema mišljenju ovog suda prouzročilo je značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

9.7. Predmetna odredba je transparenta u smislu članka 85. ZZP-a, jer je omogućavala tužiteljici da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade, ali sama činjenica da je riječ o transparentnoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena.

9.8. Budući se o odredbi članka 5. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te je ista bila unaprijed formulirana od strane tužene i tužiteljica nije imala utjecaja na njezin sadržaj, a uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice potrošača, to znači da je navedena odredba Ugovora o kreditu, primjenom članka 81. stavka 1. ZZP-a nepoštena, te ništetna u smislu članka 87. stavak 1. ZZP-a.

9.9. Slijedom navedenog ovaj sud je utvrdio ništetnim ugovornu odredbu članka 5. Ugovora o kreditu.

10. Neosnovan je prigovor zastare tužene. Naime, odredbom članka 110. ZOO-a/91 propisano je da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, pa nije zastarjelo pravo

tužiteljice na isticanje ništetnosti članka 5. Ugovora o kreditu. Tužiteljica je postavila zahtjev za isplatu, pa se radi o restitucijskom zahtjevu, a u odnosu na kojeg je Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odnosu na početak tijeka zastare na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio zaključak Broj: Su-IV-47/2020 kojim je određeno da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavka 1. ZOO-a/05 kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, u konkretnom slučaju zastara počinje teći od dana donošenja ove prvostupanjske presude, jer je ovom presudom kao prethodno pitanje riješeno pitanje ništetnosti odredbe članka 5. Ugovora o kreditu, pa zastarni rok propisan člankom 371. ZOO-a/91 od pet godina nije protekao.

11. Prema odredbi članka 104. stavka 1. ZOO/91. u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi ništetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz članka 210. ZOO/91. Sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe ništetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba ništetna. Odredbom članka 214. ZOO/91. je propisano da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tužena je nepoštena od dana stjecanja predmetnih iznosa jer to proizlazi iz isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u sudskom spisu.

11.1. Tužiteljici zakonska zatezna kamata pripada od dana uplate iznosa od 39,82 eura, koji iznos i datum naplate je među strankama nesporan, pa je tužiteljici zakonska zatezna kamata dosuđena počevši od 27. listopada 2005. Visina stope zatezne kamate za razdoblje do 31. prosinca 2007. određena je sukladno Uredbi o visini stope zatezne kamate ("Narodne novine" broj 153/04. i 35/05.), od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. određena je sukladno odredbi članka 29. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05., 41/08., 125/11.), od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. sukladno odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 78/15.), od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. sukladno odredbi članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 114/22.) i Uredbe o izmjeni zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 156/22.), a od 30. prosinca 2023. do isplate stopa kamate je dosuđena u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 155/23.).

12. Obzirom na iznijeto ovaj sud nalazi osnovanim zahtjev tužiteljice za utvrđenje ništetnim ugovorne odredbe kojom je ugovoreno plaćanje naknade u visini 3,00%, sadržana u članku 5. Ugovora o kreditu, kao i zahtjev tužiteljice za povrat plaćenog

iznosa temeljem ništetne odredbe u iznosu 39,82 EUR s kamatom počevši od 27. listopada 2005. pa do isplate.

13. Odluka o trošku tužiteljice temelji se na odredbama članka 154. stavka 1. i članka 155. ZPP-a te sukladno Tarifi o naknadama i nagradama za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23. i 107/25. – dalje u tekstu: Tarifa). Ovaj sud je na ročištu 10. studenoga 2026. vrijednost predmeta spora utvrdio u iznosu od 39,82 eura, a koji iznos predstavlja utuženi iznos kondemnatornog dijela tužbenog zahtjeva, bez uzimanja u obzir onog dijela koji se odnosi na utvrđenje. Naime, deklaratorni zahtjev istaknut uz tužbeni zahtjev na činidbu/isplatu ne uzima se u obzir pri utvrđivanju vrijednosti predmeta spora, već se vrijednost predmeta spora računa prema vrijednosti zahtjeva za činidbu/isplatu (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Revr 774/05-2 od 13. prosinca 2005., i u odluci broj Revr 475/08-2 od 27. listopada 2008.). Dakle, kako je u ovoj pravnoj stvari deklaratorni zahtjev iz točke I. tužbenog zahtjeva na utvrđenje ništetnosti istaknut samo u svrhu utvrđivanja osnovanosti zahtjeva za povrat isplaćene naknade za obradu kredita, to se dio deklaratornog zahtjeva ne uzima u obzir prilikom utvrđivanja vrijednosti predmeta spora, koja je u ovoj pravnoj stvari određena prema visini zahtjeva za isplatu.

13.1. Tužiteljici je priznat trošak zastupanja po punomoćniku-odvjetniku, i to za
- sastav tužbe u iznosu 50,00 eura (Tbr. 7. točka 1. Tarife),
- sastav podneska od 15. srpnja 2025. u iznosu 50,00 eura (Tbr. 8. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu 10. studenoga 2026. u iznosu 50,00 eura (Tbr. 9. točka 1. Tarife),
- zastupanje na ročištu za objavu 16. studenoga 2026. u iznosu 25,00 eura (Tbr. 9. točka 3. Tarife),

ukupno 175,00 eura, što uvećano za pripadajući iznos PDV-a daje iznos od 218,75 eura. Tužiteljici je dosuđen i trošak pristojbe za tužbu u iznosu 26,55 eura i za presudu u iznosu 30,00 eura. Dakle, tužiteljici je dosuđen ukupan trošak u iznosu 275,30 eura na koji iznos joj je dosuđena pripadajuća zakonska zatezna kamata počevši od presuđenja pa do isplate.

14. Stoga je odlučeno kao u izreci presude.

U Osijeku 16. studenoga 2026.

Sutkinja: Ljiljana Jakša

LJILJANA JAKŠA

Elektronički potpisano: 16.11.2026T08:57:15 (UTC:2026-11-16T07:57:15Z)
Provjera: https://epotpis.rdd.hr/provjera
Broj zapisa: c5971c0e-1fdb-42d5-95a4-a6eba0f32c5a

Općinski sud u Osijeku

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave prijepisa presude koji se stranci koja je pristupila na ročište za objavu presude uručuje i time se dostava smatra izvršenom (članak 335. stavak 8. ZPP).

Za stranku koja nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onog dana kada je održano ročište za objavu presude (članak 335 stavak 9. ZPP). Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi.

U slučaju iz članka 335. stavka 9. ZPP sud će istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova gdje presuda mora biti istaknuta 8 dana, računajući od dana kada je održano ročište na kojem se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje sud će presudu dostaviti prema odredbama ZPP o dostavi pismena te joj rok za izjavljivanje žalbe teče od dana dostave presude (članak 335. stavak 11. ZPP).

O žalbi odlučuje županijski sud.

Dostavljeno:

1. Zajednički odvjetnički ured Radojica Vučković i Marko Cerovac u Osijeku
2. Hrvoje Matić, odvjetnik u Zagrebu

Broj zapisa: **9-30890-28d5a**

Kontrolni broj: **0917b-a397f-3efa8**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.